

Sutinen

JÄSENLEHTI 2019

ITÄ-HELSINGIN TAIDeseura

Helsinki

Sutinen

JULKAISIJA ITÄ-HELSINGIN TAIDESEURA RY.

ISSN-L 0780-9190 • ISSN 0780-9190 (painettu) • ISSN 2242-3028 (verkko)

Kannen kuva: Kirsti Pesari
Lehden tekijät: Päätoimitus, graafinen suunnittelu ja taitto Leena Heikkilä
Toimitus ja markkinointi Maila Niskanen-Kopio
Tekstien ja kuvien toimittajat on mainittu juttujen yhteydessä
Painatus: Tuokinprint Oy Helsinki

SISÄLTÖ

Vesan Visioita	3
Temperamaalauskurssi	4
Juhlanäyttely	6
Antero Kareen huomioita	11
Referaatti Tuula Haaviston puheesta	12
Kupka-näyttely	14
Akvarellimonotypian lyhytkurssi	20
DaVincin työpäiväkirjat	22
Salmelan kesäretki	24
Vuosaaren kesäkurssi	26
Unkarin taidematka	28
Vuosinäyttely	30
Taidepaja-tapahtuma	38
Videotaiteen lyhytkurssi	39
Metalligrafikan lyhytkurssi	41
Teospikkujoulu 2018	43
Taideseuran ulkopuoliset näyttelyt	44
Kevään 2020 kurssit	45
Ajankohtaista: Jäsenmaksut ja some	46
Itä-Helsingin taideseuran hallitus	47

PUHEENJOHTAJAN PALSTA

ONNEKSI OLKOON

Onneksi olkoon 40-vuotiaalle taideseuralle! Synnyit 40 vuotta sitten hyvin erilaiseen Suomeen kuin nyt ympärillämme näemme. Taideseuran arvo sen jäsenille on kuitenkin pysynyt täysin samana – saada merkitystä elämään ja mielekäs harrastus itsensä toteuttamiseen. Unto Pusan ajatuksin ”On taidetta ja kansaa, ja kumpikin tarvitsee toisiaan.”

Toiminnan pysyminen käynnissä on vaatinut jäsenistöltä aktiivista mukanaoloa ja sitoutumista seuran toimintaan. Tämän lisäksi ensiarvoisen tärkeää on ollut vapaaehtoisten työpanos hallitus-työskentelyn merkeissä. Aikaisempina puheenjohtajina ovat toimineet Laila Miekk-oja, Keijo Toivio, Ritva Lumiaho-Pesola kahteen otteeseen, Matts Roos, Eero Hildén ja Kirsti Pesari.

Tämän vuoden aikana otimme kuu-luisan digiloikan monessa asiassa: näyttelyyn ilmoittautumisissa, teosluetteloiden kokoamisessa, mallien varaus-käytännöissä, hallitustyöskentelyssä – historiikki ja taiteilija-cv:t toteutettiin verkkokirjana. Kiitos Ritva Lumiaho-Pesolalle ja Jaakko Liukkoselle historiikin kirjoittamisesta – se löytyy seuramme uusituilta kotisivuilta www.ihts.fi.

Juhlavuoteemme kuului kaksi näyttelyä – Muistikuvia ja illuusioita sekä

Paljas. Kaapelitehtaalla osallistujia oli 44 ja teoksia yhteensä 145 kappaletta, syksyn vuosinäyttelyssä Vuotalossa puolestaan 46 osallistujaa ja 56 teosta. Juhlanäyttelymme alateemoina olivat Ihmisenä, Luonnon kosketus ja Rakenteiden runous, joiden ympärille myös loistava yhteisteoksemme rakennettiin. Siinä projektissa/ prosessissa todella koeteltiin yhteistyön toimivuutta ja lopputulos oli henkeäsalpaava. Vielä kiitokset kaikille opettajille, ryhmillemme ja jäsenille, jotka osallistuivat näyttelyn toteuttamiseen. Juhlanäyttelyn ajan pyöri myös videoteos, joka kuvasi seuran toimintaa kerhotilassamme Vuosaaressa.

Lyhytkursseissa haettiin uutta ja kokeilevaa videotäiteeseen tutustuen, uusia harrastajia ”metalligrafikan” ryhmään, akvarellisteille grafiikanäkökulmaa akvarellimonotypian keinoin ja öljyvärimaalareille temperamaalauksia. Unkarin kesäkurssi veti erityisen ison osallistujajoukon ja Sasekan kesäkurssi totutusti täyttyi myös hyvin.

Toivotan seuralle menestyksekkäitä tulevia vuosia ja uudelle puheenjohtajalle intoa ja nuorta voimaa välillä kirjavankin hallitusjoukon ja jäsenistön ohjaamiseen.

Vesa Urtti

Kemistin hommia TEMPERAKURSSILLA

Vanha omalaatuisen kaunis maalaustekniikka ihastutti osallistujia jo syksyllä 2017, minkä vuoksi järjestettiin jatkokurssi 1.–3.3.2019.

Temperamaalaus on ikivanha luultavasti jo antiikin aikana kehitetty tekniikka, jota erityisesti keskiajan maalarit käyttivät. Sana tempera tulee latinan sanasta **temperare**, joka tarkoittaa sekoittamista. Monenlaista sekoittamista opittiinkin helmikuussa Sasekan tempera-viikonloppukurssilla taiteilija Riikka Wesamaan johdolla.

Temperamaalaus ei todellakaan ole mitään hätähousujen hommaa. Ensinnä kaivettiin esiin pari kattilaa ja järjestet-

tiin vesihaude: pieni kattila upotettiin isoon kattilaan, jossa oli kiehuva vettä. Pienessä kattilassa haudutettiin jänisliimarakeista ja vedestä (60 grammaa rakeita + litra vettä) juoksevaa emulsiota – siis haudutettiin, 60 astetta, ei missään tapauksessa kiehutettu! Pohjaksi valitut mdf-levyt siveltiin jänisliimalla ainakin kahteen kertaan, mielellään molemmilta puolilta, että levy ei käpristy. Annettiin kuivaa.

Pohjustus alkaa olla valmis.

Riikka Wesamaa sekoittaa pigmenttejä ulkosalla.

Rasvatonta maitoa vai kananmunaa?

Tuula Nurmi: Vuohen kallo.

Seuraavaksi sekoitettiin liitupohjuste: liitujauhetta, sinkkivalkeista pigmenttiä, jänisliimavettä, kolmasosa kutakin. Saatiin tasainen valkoinen liuos, jolla siveltiin liimalla pohjustetut levyt kahteen kolmeen kertaan. (Jos maalauspohjana olisi kiilakehyksiin pingotettu perinteinen pellavakangas, olisi tarvittu puoliöljypohjustus, eli liitujauheen, sinkkivalkeisen ja liimaveden sekoitukseen olisi lisätty sopivassa suhteessa pellavaöljyvernissaa). Lopulta tasainen valkoinen hengittävä maalauspohja oli valmis. Siispä värit esiin, varsinainen työ voi alkaa.

Temperavärit ovat jauhemaisia pölyäviä pigmenttejä, joita ei ole hyvä hengittää. Siispä jauheet sekoitettiin ensin veteen sopivaksi tahnaksi. Riikka Wesamaa näytti mallia miten pölyt vältetään ulkoilmassa, koska hengityssuojia ei ollut.

Sitten maalineste. Temperaa on kahdella päälaatu: kananmunaan perustuvaa ja kaseiiniin perustuvaa. Kaseiinia löytyy maidosta. Ensimmäinen kokeilu tehtiinkin rasvattomalla maidolla. Totesimme, että sen sisältämä kaseiini tosiaan kiinnittää värin paperiin, mutta kananmunan veroinen apuneuvo se ei kuitenkaan ole. Kananmunaa voi käyttää monin tavoin, ja koulukuntia onkin erilaisia. Jotkut käyttävät pelkkää valkuaista, jotkut pelkkää keltuaista, jotkut sekoittavat maalinesteen keltuaisesta, pellavaöljystä ja vedestä. Tällä kurssilla turvauduttiin pelkkään keltuaiseen.

Lopulta, kaikkien kemistinhommien jälkeen, Sasekan kuusi temperamaalareita pääsivät työn alkuun.

*Teksti ja kuvat: Riitta Astikainen
Lähde: Wikipedia*

ITÄ-HELSINGIN TAIDESEURA 40 VUOTTA

Puheenjohtaja Vesa Urtti kertoi näyttelyn suunnittelusta ja toteutuksesta.

Itä-HelsinginTaideseura juhli 40 vuot-
taan keväällä juhlanäyttelyllä **Muisti-
kuvia ja illuusioita**. Näyttely pidettiin
Kaaelitehtaan Puristamossa 20. -30.3.
2019. Sen avasi Helsingin kaupungin
kulttuurijohtaja **Tuula Haavisto**. Hän
totesi, että kansalaisten omasta aktiivi-
suudesta lähtenyt kulttuuritoiminta on
tärkeää ja sillä on tällä hetkellä tilausta
laajemmaltikin. Luova ja ennakkoluulo-
ton ote tekemiseen tuottaa iloa ja voi-
mavaroja.

Taiteilija **Antero Kare** vastasi näyt-
telyn jurytyksestä ja onnistuneesta
ripustuksesta. Esillä oli 145 teosta yh-

teensä 44 taiteilijalta.

Avajaisia juhlisti sellisti **Martta Val-
keus** musiikkiesityksin. Vuoden alusta
puheenjohtajana toiminut **Vesa Urtti**
kertoi näyttelyn suunnittelusta ja to-
teutuksesta sekä esitteli seuralaisten
yhdessä näyttelyyn tuottamaa materi-
aalia.

Puristamoon rakennettiin kollaasina
teemallinen yhteisteos. Sen osakoko-
naisuuksien aiheet olivat Ihmisen ää-
rellä, Rakenteiden runous ja Luonnon
kosketus. Kokonaisuuksia oli valmis-
teltu pääasiallisesti opettajajohtoisesti
kurseilla.

Maila Niskanen-Kopio ja Tapio Koskenmäki ihastelevat tuloksia.

Juhlavuoden kunniaksi on uudistet-
tu myös seuran kotisivut, ja juhlaulkai-
su toteutettiin nettikirjana. Netti-
kirjaan olivat kaikki halukkaat saaneet
töistään ja ajatuksistaan oman sivunsa.
Kirjasta löytyy myös seuran lyhyt his-
toriikki. Juhlakirja löytyy osoitteesta
www.ihts.fi. Avajaisissa ja näyttelyn
ajan Puristamossa pyöri videotykillä vi-
deokooste kurssien toiminnasta.

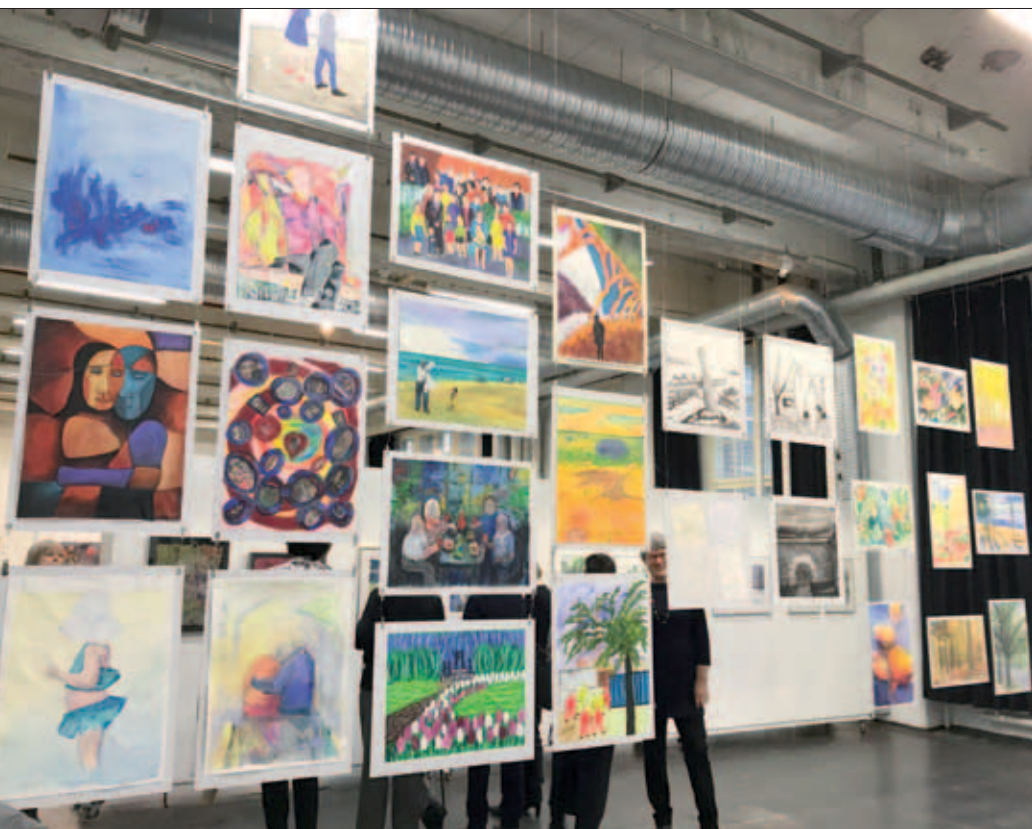
Näyttelyn lopuksi kerättiin palau-
tetta jäsenistöltä. Näyttelyyn oltiin
pääasiallisesti tyytyväisiä, ja kiitosta sai
erityisesti uusi webbipohjainen ilmoit-
tautuminen, jota tullaan käyttämään

jatkossakin. Parannusehdotuksista saa-
daan arvokasta tietoa jatkoon.

Yhdessä tekemisestä 40-vuotisnäyt-
telymme on hieno esimerkki ja iso
yhteinen ponnistus. Näyttelyssä kävi
runsaasti vierailijoita. Kiitokset kaikille
näyttelyn taiteilijoille ja vastuunkanta-
jille tiedotusta ja näyttelyn visuaalista
suunnittelua ja toteutusta unohtamat-
ta. Olemme iloisia, että osaavia taide-
seuralaisia ja yhdessä tekemisen halua
löytyy.

*Teksti: Kirsti Pesari
Kuvat: Gero Mylius*

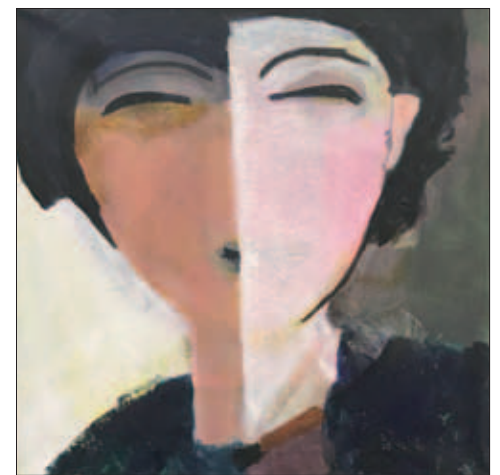
>

Yhteisteos oli haastava yhteinen ponnistus – ja sai ansaitsemaansa positiivista huomiota.

Olli Malmivaaran "Kalliot".

Yläoikealla Ami Ilomäen "Mahdollisuus" ja sen alla Tua Myliuksen "Syksyn sato".

8 Sellisti Martta Valkeus musisoi avajaisissa.

Karola Jahnin "Nyt teillä ei ole enää viiniä".

Ulrika Mylius maalaustensa äärellä.

Riitta Halttunen-Sommardahlin "Unimaisema".

Helga Tollanderin "Lapsuuden maisema" ja Leena Heikkilän "Sumuvuoret".

Yleisiä huomioita Puristamolla

Näyttelyn teema oli ihminen, luonto ja rakenteet. Antero Kare totesi, että tarjotuista 195 teoksesta valikoitui 145 isoksi, täyteläiseksi näyttelyksi, jossa oli 46 osallistujaa ja 46 erilaista jälkeä. Selvästi näkyi, että tekijöille luonto on edelleen ykkösjuuttu, kaupunkirakenteisiin ei ole samanlaista innostusta. Nostalgiaa - "vanhaa aikaa" - oli mukana, kaupunkikuvia vähemmän. Muutamat henkilökuvat toivat vaihtelua ja elokuvateatteriaiheista hän jopa yllättyi. Monipuolisuutta toivat harvat abstraktiot, kokeilevat ja mielikuvitusaiheet.

Eri aiheiden ohella monipuoliset tekniikat ovat näyttelyn kannalta suotavia. Tässä näyttelyssä puolet teoksista oli akvarelleja ja toinen puoli muita tekniikoita (mm. akryyli, öljy, tussi, öljypastelli, kollaasi, sekatekniikka), mikä on melko yleinen jako. Grafiikkaa oli hyvin vähän. Lopuksi Antero Kare totesi vanhan tosiasian, että yhteisnäyttely on eri asia kuin yksityisnäyttely tai yksittäiset teokset. Kokonaisuus määrää teosvalinnat.

Teksti ja kuva: Maila Niskanen-Kopio

Juhlapuhujana Tuula Haavisto

Tiivistelmä puheesta, jonka Helsingin kaupungin kulttuurijohtaja Tuula Haavisto piti 40-vuotisjuhlanäyttelyn avajaisissa 20.3.2019.

Hyvät itähelsinkiläiset taiteen ystävät

Te olette pyörittäneet Itä-Helsingin taidyhdistystä 40 vuotta, minulle tulee toukokuussa 40 vuotta täyteen työelämää. Olen tehnyt koko urani kulttuurin parissa, nyt viimeksi laajalla skaalalla kulttuurijohtajana.

Tänä aikana olen nähnyt ja kuullut, miten kulttuurin merkitys on erityisesti kaupungeissa kasvanut. Prosenttitaide on otettu käyttöön. Katutaiteen renessanssi HAM-näyttelyineen on suuri muutos, kun vielä parikymmentä vuotta sitten 'töhyrille' oli nollatoleranssi. Meillä on Arabianrannan ja myös Tampereen Vuoreksen taiteella kyllästetyt kaupunginosat. Muistan Helsingin taidemuseon johtajan kauhistuksen ja välittömät toimenpiteet kun hän kuuli että joissain Hgin kaupunginosissa ei ole lainkaan julkista taidetta: seurasi mm. hankkeet *Taidetta sataa* Jakomäkeen ja *Taideteokselle koti koulusta* Kontulan ala-asteella. Samaa todistavat monet esitykset ja keskustelut kansainvälisissä kaupunkien verkostoissa, joihin minua on sekä kutsuttu että lähetetty nimenomaan kulttuurin edustajana. Lontoo on pannut arvovaltansa peliin perustamalla *World Cities Culture Forumin*, jossa Hkikin nyt jäsen. Siinä verkostossa selvitetään erittäin korkealla tasolla, mikä on kulttuurin merkitys meidän aikamme kaupungille.

Sinänsä ei uutta auringon alla. Muinaisista esi-isistämme on jäänyt varsin vähän fyysisiä merkkejä, mutta yksi kulttuurinen laji on kaikille tuttu: luolamaalaukset sekä kalliopiirroksiset ja -kaiverrokset. Emme tiedä miksi ne on tehty: uskonto, sosiaalinen yhteenkuuluvuus, yksilöllinen intohimo jättää jälki maailmaan? Jokin vakava ilmaisun tarve on täytynyt olla takana.

Samaa tarvetta me ihmiset toteutamme edelleen, niin kuvataiteissa kuin muilla taiteen ja kulttuurin sarjoilla. Kulttuurin harrastaminen on tärkeää, se on itseisarvo. Tämä asia voidaan ilmaista eri kielillä ja eri näkökulmista:

Yhteiskunnallinen

a) talouden kieli – innovaatiot liikkeelle, ihmisten kapasiteetit käyttöön

b) yhteisöllisyys – keräännytään taiteen äärelle jakamaan asioita ja kohtaloita, lisätään keskinäistä ymmärtämystä

c) kulttuuripolitiikka – kasvaa uutta ymmärtävää yleisöä. Helsingissä alettu juuri työstää taide- ja kulttuurivisiota 2030, ja siinä harrastamisella on merkittävä osuus. Harrastuskentällä on edustus asiantuntijatyöryhmässä. Ajatus on lausua visiossa ääneen harrastuneisuuden suuri ja monipuolinen merkitys nykyaikaisen kaupunkiyhteisön elämässä ja eteenpäinmenossa.

d) Rakennan vielä yhden yhteyden, joka kuulostaa aasinsillalta mutta ei ole: taide ja kulttuuri ovat merkittävä **motiivi lähteä liikkeelle**. Sunnuntainen galleriakierros tai taidemuseokäynti on sellaista arkiliikuntaa, joka on Helsingin kaupungin Liikkumisohjelman

Kuva: Gero Mylius

keskiössä. Mm. Töölönlahti-verkoston rakennettaessa mukana ovat sekä taiteen, kulttuurin, puutarhojen, liikunnan että urheilun toimijat.

Tänä vuonna kuvataiteen saralla juhlivat mm. 150-vuotisuuttaan *Ellen Thesleff* – näyttely HAMissa ja *Signe Brander* – synttärin ja näyttely HKM:ssä

Itä-Helsingin Taideseura puolestaan täyttää siis 40 vuotta. Edellinen puheenjohtajanne Kirsti Pesari kuvasi seuraanne mainiosti ja toi esiin hyvin samoja elementtejä kuin olen tässä puheenvuorossani jo viitannut:

- yhteisöllisyyden ja vuorovaikutuksen sekä henkisen pääoman lisääminen
- taiteen tekemisen jakaminen: esim. akvarelliryhmässä on nuorisojäsenistä eläkeläisiin, kiitos innostavan opetuksen
- luova ja ennakkoiluoton ote tekemiseen tuottaa iloa ja voimavaroja
- yhdistys kantaa vastuuta jäsenten omaehtoisen taiteellisen toiminnan turvaamisesta ja edellytysten luomisesta sille etupäässä lähialueella.

Näin hyvälle yhdistykselle on helppo sanoa: onnea 40-vuotispäivänä! Samalla julistan näyttelyn avatuksi!

František Kupkan näyttelyssä

Kuva: Arto Astikainen

Taideseuramme teki opastetun vierailun Ateneumiin lauantaina 6.4.2019.

Toimin kierroksen oppaana parille kymmenelle seuran jäsenelle sekä aveceille.

Kupkan näyttely oli kronologinen kiertonäyttely, jossa käytiin läpi koko Kupkan ura 150 teoksen avulla. Ennen Helsinkiä näyttely oli ollut esillä Prahassa ja Pariisissa koko lailla samanlaisena. Kaikki näyttelyn teokset olivat lainoja, pääosin julkisista kokoelmista, kuten Pariisin Pompidousta, Prahan kansallislatteria, New Yorkin Guggenheimista sekä Wienin Albertinasta. Ateneum ei omista yhtäkään Kupkan teosta. Edellisen kerran Kupkan taidetta oli Suomessa näytillä Porissa vuonna 2001.

František Kupka syntyi vuonna 1871 Opočoss, Itä-Böömissä, Itävalta-Unkarissa, nykyisen Tšekin alueella. Nuorena hän toimi satuloitsijan oppipoikana ja innostui spiritismistä. Taidetta hän opiskeli Prahassa, Wienissä ja Pariisissa ja rahoitti taideopintojaan meedion työllä. Henkisyys oli suuri osa hänen elämäänsä, ja aikalaistensa Hilma af Klintin ja Wassily Kandinskyn tavoin hän oli kiinnostunut esoteriasta, okkultismista ja teosofiasta.

Kupkaa pidetään abstraktin taiteen pioneerina, ja hänellä olikin ensimmäisenä julkisesti esillä kaksi täysin abstraktia maalausta, Amorfa, lämmin kromatiikka (1911–1912) ja Amorfa, kaksivärinen fuuga (1912). Hän lähestyi abstraktia ihmisen, värin ja ajatuksen kautta, ei niinkään muodon. Abstraktinkin hän ajatteli olevan esittävää: se vain esittää toista todellisuutta, henkistä maailmaa, joka on ihmisilmälle muutoin näkymätön. Ihmisen havait-

Kuva: Maila Niskanen-Kopio

Taiteilija ja hänen vaimonsa Eugénie (Nini) Straub, joka toimi mallina useissa Kupkan teoksissa. 1908 öljy

seman todellisuuden Kupka ajatteli olevan pääasiassa harhaa. Taiteilijan tehtävä on tuoda esiin maailmankaikkeuden rinnakkainen järjestys, johon on luonnossa kätkeytynä henkisen todellisuuden periaatteet.

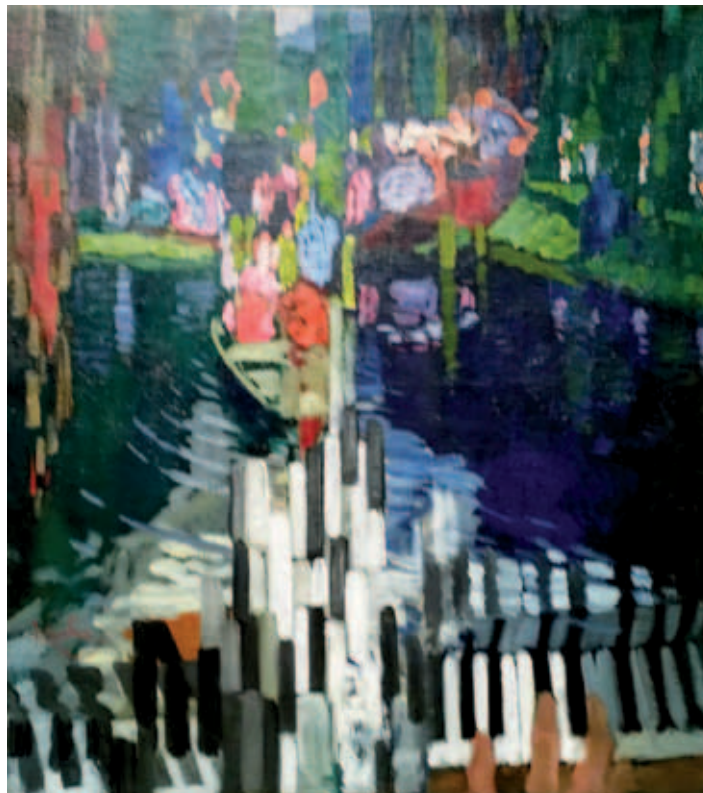
Kupka vältteli nuorempana taiteilijaryhmiä ja nimettyjä tyyliuuntia, ja jäi kenties siksi hieman aikalaistensa varjoon. Hän teki uransa alussa symbolistista taidetta, mutta kiusaantui symbolistiksi lokeroitumisesta. Boheemit pitivät hänen taiteestaan, mutta konservatiivisemmat kritisoivat sitä. Hän oli kasvissyöjä ja harrasti ilmakylpyä alasti.

23-vuotiaana Kupka alkoi saada muotokuvatilauksia ja 25-vuotiaana hän asettui Pariisiin. Ensimmäisen teoksensa Bibliofilin (1897) hän sai

Pariisin salonkiin 28-vuotiaana vuonna 1899. Kolmenkymmenen ikävuoden tietämillä Kupka elätti itseään lehti- ja kirjakuvituksilla, jotka pitivät hänet leivässä ja vähitellen muuttivat hänen poliittisia näkemyksiään anarkistisemmiksi. Kupka suri sitä, että joutui piirtämään kuvituksia eikä voinut antautua öljyvärimaalaukselle, mutta toisaalta kuvitukset olivat hänen mielestään tasa-arvoinen ja demokraattinen taiteenmuoto. L'Homme et la Terre -teoksen kuvittaminen sai Kupkan innostumaan historian tutkimuksesta. Tähtitieteen, anatomiaan, filosofiaan, mikroskopiaan sekä kemiaan ja muihin luonnontieteisiin hän olikin perehtynyt jo aiemmin, ja Pariisissa hän vieraili sekä observatoriossa että yliopiston laboratorioissa.

Huulipuna II (1908) on tyyliään kuin aikansa Pablo Picassoa tai Henri de Toulouse-Lautrecia.

Pianon koskettimet, Järvi (1909) on Kupkan ensimmäisiä askelia kohti abstraktia maalaustapaa.

Pintoja väreillä, Suuri alaston (1909-1910) lainattiin Solomon R. Guggenheim -museosta New Yorkista.

Vuonna 1904 Kupka tapasi tulevan vaimonsa Eugénie Straubin ja tämän kolmivuotiaan tyttären Andréen. Kupka ja Straub menivät naimisiin vuonna 1906. Yhteisiä lapsia pariskunnalla ei ollut. Eugénie (Nini) Kupka toimi mallina monissa Kupkan teoksissa.

1900-luvun alussa monet taiteilijat etsivät omaa modernia tyyliään museoista, ja Kupka viehättyi etenkin antiikin Kreikan arkaaisesta taiteesta (700–480 eaa.) ja minolaisesta kulttuurista (3100–1100 eaa.). Vuosina 1908–1910 Kupka teki teossarjan Miestennielijät perustuen naisiin, joita hän näki ateljeensa tietämillä iltaisin. Hän kiinnostui erityisesti naisten veistoksellisista kam-

pauksista. Näissä maalauksissa Kupka tuo esiin omaa satiirista suhtautumistaan moderniin elämään, ja samalla teokset purkavat antiikkiin liittyvää salaperäisyyttä.

Yksi näyttelyn avainteoksista oli Pianon koskettimet, Järvi (1909). Kupkan mukaan musiikki on taiteenlajeista korkein, ja se vaikuttaa aisteihin ja tunteisiin. Teoksen pystysuora muoto viittaa sekä ylä- että alapuoleen eli kuvaa tietoisuuden eri tiloja ja pyrkimystä ylöspäin. Teos on vielä esittävän taiteen maailmassa, mutta pian Järven jälkeen Kupka jätti konkretian taakseen. Salissa, jossa teos on esillä, soi György Ligetin ja Anton Webernin pianomusiikki.

Valokuvausta Kupka piti hyvänä keinona tallentaa maailmaa, mutta taiteeksi siitä ei ollut. Toisaalta luonnon suora jäljittelykään ei ollut Kupkan mielestä tarkoituksenmukaista. ”En usko, että on tarpeellista maalata kopioita puista, kun parempia näkee todellisuudessa matkalla näyttelyyn. Maalaan niitä, mutta vain tulkintoja niistä, tai synteesejä (yhdistelmiä), sopusointuja ja vastaavia.” (Kupka 1905)

Kupka halusi antaa ihmisille voimaa ja energiaa teoksillaan. Hän tutustui erilaisiin värioppeihin, kuten Newtonin värioppiin, ja tutki valoa. Hän teki myös oman väriskaavionsa. Maalaus Keltainen asteikko II (1907) välittää sitä taiteilijan

monimutkaista sisäistä maailmaa, joka on sekä kirkas että melankolinen. Pintoja väreillä, suuri alaston (1909–1910) viittaa väreillään valon taajuuksiin. Perhekuvassa (1910) malleina ovat Nini ja André sekä perheen koira, ja teoksen vastavärejä voisi luonnehtia kovaäänisiksi. Kirjassaan *Creation in the Plastic Arts* (1923) Kupka analysoi värien kemiallisia, fysiologisia ja kulttuurillisia puolia ja kuvailee omakohtaisia mielenyhtymiä niistä. Esimerkiksi violetti on viisauden ja intohimon yhdistelmä, ja vihreään liittyivät Kupkan mielessä niitty, happo, avautuvat nuput, raaka hedelmä sekä eloisa vanha mies.

Värien lisäksi Kupka kiinnostui fuu- >

gan rakenteesta ja toivoi voivansa luoda kuvion väreillä kuten Bach luosävelillä. Hän halusi luoda jotakin näkemisen ja kuulemisen väliltä. 1900-luvun alussa monet muutkin taiteilijat halusivat tutkia eri taiteenlajien, kuten musiikin, teatterin, kirjallisuuden, taideteollisuuden ja kuvataiteen välistä vuorovaikutusta.

Vuonna 1919 Kupka sai Prahain taideakatemian professuurin, jota hän hoiti Pariisissa pitämällä viikoittaisia luentoja työhuoneellaan tai puutarhassaan. Hän oli isähahmo Pariisiin tuleville nuorille tšekkiläisille taiteilijoille ja opetti lähes kaikkia 20- ja 30-luvuilla Pariisissa käyneitä tšekkitäiteilijöitä. Kokoontumisista tuli suorastaan huipputapaamisia, jotka houkuttelivat myös kriitikoita ja historioitsijoita. Kupka ei kuitenkaan saanut luotua Pariisiin tšekkiläistä kanssakäymisen keskusta, kuten suunnitteli. Opetuksen tarkkaa tavoitetta ei ole kirjattu, mutta ilmeisesti Kupka joutui hieman vastentahdoisesti opettamaan teoriaa, vaikka halusi opettaa maalaamisen käytäntöä. Luennoillaan Kupka korosti yleisivistystä ja eri tieteisiin tutustumisen tärkeyttä. Kupka ei voinut ymmärtää modernia taiteilijaa, joka ei osannut käyttää kaukoputkea ja mikroskooppia, mistä huolimatta taiteilijan tuli pittyä ”elämän ja luonnon ihmeellisen kauneuden spekulatiivisessa ihailussa” eikä kuvata suoraan luonnonilmiöitä.

Kosmisuuden ja mikroskopian jälkeen Kupkassa heräsi kiinnostus muotoon ja viivaan. Hänen hahmotusmaailmaansa voisi kuvailla synesteettiseksi: tietty väri ja tietty muoto kulkevat yhdessä, ja synestesiansa liittyy usein myös musiikki.

Vuonna 1921 Kupkalla oli ensimmäinen oma Pariisin-näyttely. Hänellä ei ollut galleristia, mutta mesenaatti hänellä oli 1920- ja 1930-luvuilla. Samoihin

aikoihin kone-estetiikka, masinismi, oli vahva teema Kupkan tuotannossa. Useat modernistit, kuten Ferdinand Léger ja Kasimir Malevitš, pitivät koneita kiehtovina. Koneita pidettiin jopa maalaustaidetta korkearvoisempina. Koneissa ajateltiin olevan huomaamattomaa kauneutta, ja koneet nähtiin jatkumona luonnontieteille. Masinismi ei toki valloittanut kaikkia. Kupkan masinistisista maalauksista mikään ei kuvaa suoraan tiettyä konetta, vaan niissä on eri koneiden muotoja. Sinänsä Kupkalle koneet olivat ihanteellinen aihe, orgaanisen ja rakennetun risteyskohta.

Vuonna 1931 Kupka liittyi abstraktin taiteen ryhmään Abstraction-Création, joka oli viimeinkin Kupkan etsimä ”puhutaan taiteen ryhmä”. Viimeiset vuodet Kupka etsi mahdollisimman yksinkertaista tunnelimaista. Hän työsti monia teoksia useita vuosia. Vain sairastelu ja toinen maailmansota hillitsivät Kupkan työskentelyä. Viimeisen teoksensa hän signeerasi kuolinvuonnaan 1957. Jännittävää on, että Kupka ei muuttanut signeeraustaan kertaakaan, vaikka taiteen tyyli muutoin muuttui useita kertoja uran aikana. Sama kiemurainen ”Kupka” säilyi kuin logo. Kupkan kuoleman jälkeen Nini Kupka myi suuren osan teoksista Pariisin modernin taiteen museolle ja omassa testamentissaan lahjoitti monia teoksia lisää. Nini Kupka kuoli vuonna 1963.

Kupkan näyttely oli esillä Ateneumin taidemuseossa 22.2.2019–19.5.2019. Sen yhteydessä Ateneumissa oli esillä myös taiteilija-valomestari Tarja Ervasin vuorovaikutteinen teos Värimusiikkia säröillä (2019), jossa kukin vierailija voi synesteetikkojen tyyliin etsiä ja löytää musiikkinkappaleisiin sopivia värejä.

Teksti: Saara Seppälä

Sivun 18 kuvat: Maila Niskanen-Kopio

AKVARELLIMONOTYPIAN

yhdistäminen chine collé –tekniikkaan

tä-Helsingin taideseura järjesti 13-14.4.19 jatkokurssin, jolla opiskeltiin, kuinka chine collé -tekniikkaa yhdistetään akvarellimonotypiaan. Kurssin opettajana toimi huippuosaava, innostava ja iloinen Hanna Holma. Chine collé -tekniikka tarkoittaa sitä, että ohuita papereita liitetään grafiikan teokseen, joka voi olla akvarellimonotypian lisäksi myös esimerkiksi etsaus tai carborantum. Käytettävät paperit voivat olla lehtileikkeitä, serviettejä tai maalattuja papereita. Liukkaat tai paksut paperit voi hioa hiekkapaperilla tarttuviksi ja ohuiksi. Akvarellimonotypia puolestaan voidaan toteuttaa PVC-laatalle, kalvolle tai alumiinille. Pohjan tulee olla täysin rasvaton. Arabikumista ja vedestä tehdään 50% liuos, jota sivellään laatalle ohut kerros. Laatta kuivatetaan, jonka jälkeen sille voi maalata akvarellilla ja liiduilla. Sen jälkeen laatta saa taas kuivua. Painopaperina toimii vähän liimaa sisältävä 285 grammaa painava grafiikan paperi. Teos painetaan ja

vedokset saavat kuivua painon alla.

Chine collén valmisteluun kuuluu, että teokseen liitettävät paperit liimäkäsittellään, kuivataan ja jälleen kosteutetaan, jonka jälkeen ne ovat liitettävissä grafiikan vedokseen. Liimana toimii perunajauhasta tehty liisteri. Me käytimme papereina japanilaista gampi-paperia, riisipaperia sekä maalattuja papereita. Silkkipaperia ei pidä käyttää, koska se on liian heikko. Gampi-paperi on ohutta ja sitkeän kestävä japanissa valmistettua paperia ja se sopii erinomaisesti chine collé -tekniikkaan. Käsitellyt paperit on syytä merkitä LP (liimapuoli) merkinnällä, jotta painaessa saadaan kuvapuoli oikein teokseen. Jos painovaiheessa liitettävät paperit eivät kiinnity teokseen, voi ne vielä liimata japaninliimalla teokseen.

Hanna Holma rohkaisi meitä kurssilaisia mieluummin reippaaseen keiluun kuin pitkään teoksen suunnitteluun, koska työvaiheet haasteineen oppii vain tekemällä. Teoksista tulee

sitä parempia, mitä paremmin tuntee sen, kuinka materiaalit käyttäytyvät. Vaikka chine collé -tekniikassa on lukuisia työvaiheita kuivatteluineen, me kurssille osallistujat olimme jälleen

hyvin ihastuneita tekniikan keveyteen, välittömyyteen ja ympäristöystävällisyyteen.

Teksti: Susanna Sääskilahti
Kuvat: Helga Tollerander

Leonardo da Vincin työpäiväkirjat

Leonardo syntyi Toscanassa Ancianossa, Vincin kylässä vuonna 1458 ja kuoli viisisataa vuotta sitten Ranskassa 1519. Hän oli aikaansa edellä oleva renessanssinero. Omien sanojensa mukaan hän oli *omo senza lettere*, mies vailla kirjasivistystä. Kuitenkin hän jätti jälkeensä perinnön: valtavan määrän muistiinpanoja, jotka käsittivät luonnon elämään ja ilmiöihin, ihmiseen, taiteeseen ja tieteseen liittyviä havaintoja, kirjoitelmia, harjoitelmia, anatomisia piirroksia, keksintöjen luonnoksia ja kaavakuvia. Leonardo ei kirjoittanut aineuttakaan kirjaa tai tutkielmaa.

Vain osa muistiinpanoista on säilynyt jälkipolville. Ne ovat katkelmallisia, eivätkä muodosta yhtenäistä esitystä. Leonardolla oli tarkoitus koota ja järjestää useampia eri alojen muistiinpanoja teoksiksi, mutta hän harvoin keskittyi yhteen asiaan kerrallaan. Jo

kirjoittaessaan päiväkirjoja hän siirtyi asiasta toiseen. Hän kirjoitti peilikirjoitusta, ja täytti tyhjiä sivuja myöhemmin muistiinpanoillaan. Leonardon kuoltua päiväkirjoista irrotettiin lehtiä ja liitettiin keräilijöiden kokoelmiin. Kuitenkin meidän aikaamme on säilynyt peräti 14 000 sivua muistiinpanoja ja luonnoksia, joita arvellaan olleen jopa 100 000 sivua. Näistä fragmentaarisista dokumenteista *Laura Lahdensuu* on poiminut ja suomentanut *Työpäiväkirjat*.

Leonardo ei kuulunut aikansa kirjallisesti oppineiden piiriin. Hän oli ennen Firenzeen muuttoaan kymmenen vuotta *Verruccion* oppipoikana. Tiedonjanssa ja uutteruutensa ansiosta Leonardo hankki latinan kielen taidon, runsaasti kokemusta taiteista, käden- taidoista sekä mekaanisten ja teknisten laitteiden suunnittelusta. Hän perehtyi varhaisempien arkkitehtien ajatuksiin ja ihaili antiikin saavutuksia. Maalaus- taidetta hän arvosti erityisesti ja piti sitä taiteista arvokkaimpana.

Varhaisin säilynyt *maiesmapiirros* on päivätty vuodelta 1473. Samalta vuodelta on Leonardo da Vincin ensimmäinen tunnettu maalaus, *Marian ilmestys*. Vuosikymmenen puolivälissä maalattu *Ginevera de Benchin muotokuva* oli ”niin onnistunut ja elävä, että se ei näyttänyt lainkaan kavalta vaan kuvattavalta itseltään”.

Ensimmäinen suuri tilaustyö, *alttaritaulu* jäi kesken. Ehkä syynä oli, että Leonardo aloitti useita teoksia, mutta ei koskaan saavuttanut sitä täydellisyyttä, minkä hän kuvitteli. Keskeneräinen työ on myös *Kuninkaiden kumarrus*, jonka perspektiivitutkielman ja valonhämy- tekniikan (*sfumato*) ansiosta luonnok-

set ovat yhtä tunnettuja kuin valmiit maalaukset.

Leonardo vietti myöhemmin kaksi vuosikymmentä Milanossa. Tältä ajalta ovat teokset *Pyhä Hieronymos autiomaassa*, *Luolamadonna ja Nainen ja kärppä*. Vuonna 1495 Leonardo alkoi maalata *Viimeistä ehtoollista*, yhtä tunnetuimmista teoksistaan Santa Maria delle Grazie luostarin ruokasaliin. Pallattuaan takaisin Firenzeen hän aloitti tunnetuimman muotokuvansa *Mona Lisan eli La Gogondan* vuonna 1504. Samaan aikaan häntä kiehtoi ympyrän neliöimisen ongelma. Aiheesta hän kirjoitti kymmeniä merkintöjä eri työpäiväkirjoihin. Hän laati luettelon omista kirjoistaan, pohti anatomiaa ja lentämistä.

Leonardo da Vincin freskoja vaivasi rapautuminen ja virheet pohjustuksissa, mikä aiheutti töiden keskeneräisyyttä ja viivästymistä. Vuonna 1519 päivätyssä testamentissaan Leonardo jätti ”*kaikki kirjat, jotka tämän testamentin tekijällä on tällä hetkellä hallussaan, sekä muut välineet ja laitteet, jotka liittyvät taiteeseen ja taidemaalarin ammattiin*” oppilaalleen ja ystävälleen *Francesco Melzille*, joka Leonardon kuoltua säilytti niitä aarteenaan. Melzin kokoama teos on alkuperäisten lähteiden osalta tärkein lähde Leonardon tuotantoon.

Maalaustaiteesta

Leonardo da Vincin työpäiväkirjat ihasuttua ja yllättää. Yhä uudestaan muistiinpanoista nousee esiin havaitseminen. Asioiden muistiinmerkitseminen ja pohtiminen, kysymysten asettaminen itselle ja selvän ottaminen näennäistiedon sijaan vievät Leonardo da Vinciä eteenpäin. Monet ideat ovat toteutuneet vasta satoja vuosia myöhemmin kuin ne on ilmaistu. Monet

Nainen ja kärppä

esimerkiksi anatomiset havainnot ovat edelleen oppikirjamaisen tarkkoja ja huolellisesti esitettyjä.

Maalaustaiteen neron ajatukset ovat hyviä neuvoja tämän hetken maalarilekin:

”Pyri siihen, että työsi vastaa tarkoitustasi ja aikomustasi. Tällä tarkoitan sitä, että sinun on piirtäessäsi ajateltava tarkoin, kuka hahmosi on ja mitä haluat hänen tekevän.”

”Maalari, joka piirtäessään nojaa ainoastaan vanhaan tottumukseen ja silmämääräiseen arvioonsa järkeä käyttämättä, on kuin peili, joka jäljittelee mitä tahansa, mitä sen eteen asetetaan, ymmärtämättä näkemästään mitään.”

”Liike on kaiken elämän aiheuttaja.”

Teksti: Kirsti Pesari

Kuvat: wikimedia

Lähde: Leonardo da Vinci. Työpäiväkirjat. Koonnut ja suom. Laura Lahdensuu. Teos. Helsinki.

Kesäretki Mäntyharjun Salmelaan: 1960-luvun informalisteja ja vuoden nuoria taiteilijoita

Taidekeskus Salmela

Tuomas Hoikkala ja saksofoni

Taidekeskus Salmela Mäntyharjulla on turistirsä, mutta antoisa sellainen. Tämä käytiin porukalla toteamassa elokuun alussa. Bussilastillinen taideseurailaisia sai erityishuomiota heti opaskierroksen alussa: keskuksen perustaja ja sielu Tuomas Hoikkala soitti tunteellisen saksofonisoolon tervetuliaisiksi – tietysti koimme, että vain meille.

Tänä kesänä Salmela juhli 30-vuotistaan esittelemällä suomalaisen modernin taiteen kulmakiviä ja vuosien saatossa palkittuja nuoria taiteilijoita.

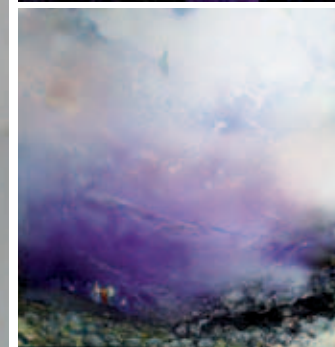
Kulmakivi on epäilemättä ainakin **Rafael Wardi**, 91, joka täytti ensimmäiset kaksi salia yhdessä kuvanveistäjä Laila Pullisen kanssa. Wardin Hoikkala oli sinnikkäästi neuvottelemalla saanut nyt Mäntyharjulle 20 vuoden tauon jälkeen. Sali oli täynnä värikylläisiä teoksia - uusia totta kai. Hoikkalan mukaan Wardi oli sanonut, että ei enää tee töitä

muille kuin Salmelalle. Miksikö? "No siksi kun Salmelassa kysytään koska tulet meille taiteilijaksi, kun toiset kysyvät vieläkö sinä maalaat", oli vastaus.

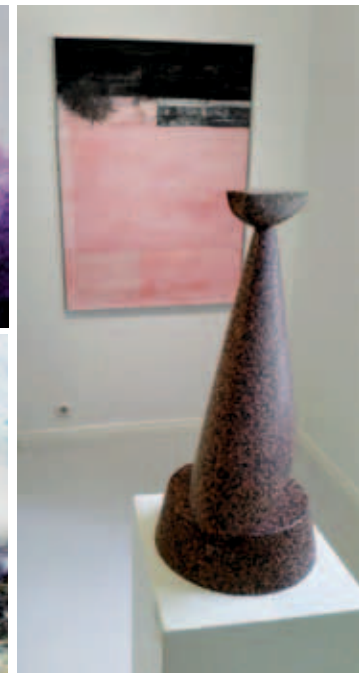
Kuvanveistäjä **Laila Pullinen**, modernin kuvanveistomme suuria nimiä, on sen sijaan ollut Salmelassa useasti. Opimme, että häntä on aina kiinnostanut sileän metallipinnan kontrasti patinoituneeseen pintaan, ja sen totesimme myös Salmelassa. Pullinen luetaan 1960-luvulta asti vaikuttaneeseen Maaliskuun ryhmään. Se oli aikansa merkittävä nuorten taiteilijoiden kollektiivi joka vaikutti vahvasti siihen, että yleiseurooppalaisesta informalismista tuli Suomessakin 1960-luvun alun merkittävin taidesuuntaus, kertoo oppaamme Alvar. Informalismi ei tarkoittanut tarkkaan suunniteltuja töitä vaan mielenmaisemaa, jossa taiteilija ei tiedä miltä taulu lopulta tulee näyttämään.

Taustalla Rafael Wardin maalaus, edessä Laila Pullisen veistos.

Ylhäällä Jasmina Ijäksen teos, alhaalla Tuomo Saalin maalaus.

Taustalla Reino Hietasen työ, edessä Ukri Merikannon.

Maaliskuun ryhmän ensimmäinen näyttely oli Taidehallissa 1964. Salmelassa ryhmää edustivat nyt Pullisen ohella myös **Reino Hietanen**, **Esko Tirronen**, **Ulla Rantanen**, **Kimmo Kaivanto**, **Jaakko Sievänen** ja nuoremman polven kuvanveistäjä **Ukri Merikanto**. He kaikki tukivat Salmelaa jo toiminnan alkuaikoina.

Meitäkin aikanaan opettanut **Tuomo Saali** löytyi myös Salmelan seiniltä. Saali aloitti uransa 1970-luvun lopulla graafikkona, ja on löytänyt nyt esillä oleviin maalauksiinsa vuoriaiheita Italian Dolomiiteilta ja Transilvanian maaseudulta.

Eläinaiheita nuorilta

Toinen näyttelyn teema oli eri vuosina Salmelan valitsemat vuoden nuoret taiteilijat.

Tämän vuoden nuori taiteilija on Ruovedellä 1990 syntynyt ja Tampe-

reella asuva **Jasmina Ijäs**. Hän on itseoppinut, suuntautunut taiteilijaksi ehkä siksi että on aikanaan seurannut isoisänsä taideharrastusta. Ijäs on töissään kuvannut luonnon ja eläimen roolia muuttuvassa ympäristössä.

Eläinaiheet toistuivat Salmelan nuorten taiteilijoiden töissä usein, koska ihmisen ja luonnon välinen suhde oli tämän vuoden teemana.

Vuoden nuori taiteilija oli aikanaan myös **Ilkka Lammi**, jonka taitavia postmodernismin hengessä tehtyjä maalauksia nähtiin nyt myös Salmelassa. Hänen esikuviaan olivat silti kansallisromantikot kuten Akseli Gallen-Kallala ja ruotsalainen Anders Zorn. Lammi hukkui vain 24-vuotiaana vuonna 2000. Ura jäi vain kuuden vuoden pituiseksi.

Teksti: Riitta Astikainen
Kuvat: Maila Niskanen-Kopio

KESÄKURSSILLA

Tämän kesän maalauskurssi Vuosaaressa, Saseka tukikohtana, pidettiin 5. – 9.8. Osallistujia oli 15. Opettajana useille ennestään tuttu **Pertti Summa**.

Olen ollut useita kertoja Itä-Helsingin taideseuran kesäkursseilla. Ajankohta on sopiva ja opettajat kiinnostavia, kokeneita ja motivoituneita. Mökkikokkina, uimavahtina ja keskikesän kulttuuritapahtumien seuraajana olo on hauskaa, mutta myös uuvuttavaa. Elokuun alun maalausviikolle rauhoittuminen on tervetullutta omaa aikaa. Opettajan persoonana ja opetus-tapa vaikuttaa alkuunpääsyyn ja tunnelmaan – lopputulokseenkin. Yleensä olen opettajaa pakoilevaa tyyppiä, mutta kun Pertti sinnikkäästi joka päivä samoili sovitulla reiviirillä, oli leppoisa pohdiskeluhetki hänen kanssaan antoisa ja ajatuksia herättävä ja toi tervetulle pienen tauon joskus liiankin hosuvaan sutimiseen. Uutta minulle oli se, että opettaja kuvasi kaikki työt ja iltapuhteella kokosi ne tiedostoksi, josta ne sitten heijastettiin seinälle kaikkien

nähtäväksi ja keskusteltavaksi seuraavana aamuna. Viitseliäisyyttä arvostan, mutta vähän ihmettelen: miksi kuvat, kun itse teokset ovat käden ulottuvilla. Myönteistä toki oli, että jokunen oma maalaus näytti kuvassa paremmalta kuin oikeasti olikaan. Katselmusten lisäksi saimme tiivistä tietoa sommitelusta ja muista ikihyödyllisistä maalauksen onnistumiseen vaikuttavista seikoista. Kanssamaalarien upeat ja omaperäiset teokset ihastuttivat ja avasivat silmiä näkemään ympäristöä uudella tavalla.

Sää oli koko viikon mitä kaunein. Ai-noastaan yhtenä päivänä navakka tuuli yritti riuhtoa rannan tuntumassa maalaavilta paperit mukaansa. Mahdollisuus maalata koko viikko ulkona mukavassa seurassa kannustavan opettajan innostamana onnellistuttaa pitkään ja helpottaa kesätaun jälkeen paluuta omatoimiseen työskentelyyn.

*Teksti: Mau Salmi
Kuvat: Tua ja Gero Mylius*

Mau Salmi taiteilee Villa Törökin puutarhassa

Anja Kärkkäinen työssään, taustalla päärakennus

TAIDEMATKA UNKARIIN

Itä-Helsingin taideseura järjesti syyskuun lopulla maalausmatkan Unkariin tunnelmalliseen Villa Törökin majataloon, joka sijaitsee lähellä Balatonjärveä Budapestista noin 130 km lounaaseen. Opettajaksi oli lupautunut tunnettu taidemaalari Marjukka Pau- nila, joka useana vuonna aiemminkin on järjestänyt maalauskursseja Villa Törökiin. Matkalle lähti 15 maalaria, joista 3 avioparia.

Villa Török sijaitsee maalaisympäris- tössä viinilehtojen keskellä Felsőör- sin alueella. Talo on viihtyisä ja kodikas kauniin puutarhan ympäröimänä. Puu- tarha antoi inspiraatioita maalauksiim- me ja saimme myös vapaasti poimia viinirypäleitä, omenia, luumuja ja sit- ruunoita. Talon omistaja, isäntämme

sympaattinen **Sandor Szalai** (Santtu), joka puolittain suomalaisena osaa täy- dellistä suomea asuttuaan nuoruudes- saan useita vuosia Suomessa, isännöi taloa unkarilaisen vaimonsa kanssa.

Tulopäivänä Santtu oli meitä vastas- sa lentokentällä. Teimme kiertoajelun ja nautimme lounaan Budapestissa en- nen kuin lähdimme kohti Villa Törökiä.

Santtu vaimoineen ja apulaisineen järjesti meille päivittäin aamiaisen, lou- naan ja päivällisen majatalon katetulla avoterassilla, jossa tapahtuivat päivit- täin myös muut yhteiset kokountumi- set mm. opettajan ohjeistukset ja infot.

Ensimmäisenä päivänä järjestettiin esittelykiertos, jolloin jokainen sai ker- toa omasta taiteellisesta historiastaan. Aamiaisen jälkeen opettajamme aloitti päivän "aamuhartaudella", jolloin hän pohjusti työskentelyä maalausohjeilla

Näkymä Tihнын luostarilta Balatonille

Jokailtainen kritiikki terassilla

ja antoi infoa maalausvälineistä. Ennen iltaruokaa järjestettiin terassilla "kritiik- ki", jossa jokainen saattoi esitellä 3 työ- tään opettajan tulkittavaksi.

Lisäksi päivällisen jälkeen oli usein opettajan "iltahartaus", jossa vedettiin yhteen päivän prosesseja ja Marjukka kertoi tiivistettynä jostain tunnetusta taiteilijasta ja hänen tuotannostaan, jolla halusi antaa impulsseja meidän työskentelyymme.

Ensimmäisenä päivänä lähdimme retkelle Balaton-järven rannalle, missä teimme nopeita luonnoksia ympäris- töstä. Muutamat reippaat kurssilaiset kävivät joka aamu ennen aamiasta aa- mu-uinnilla Balatonilla!

Yleensä maalasimme Villa Törökin alueella omavalintaisista aiheista ja iloksemme isäntämme Santtu suostui olemaan muutamia tunteja myös cro- quis-mallinamme.

Teimme Santun opastuksella myös kokopäiväretken lähialueelle. Balaton- almadin pikkukaupungin kautta ajoim-

me paikallisjunalla Balatonfurediin ja tutustuimme rantanähtävyyksiin. Bala- tonfuredin satamasta lähdimme laiva- retkelle läheiselle viehättävälle Tihнын luostarisaarelle. Lounastimme korkeal- la olevassa terassiravintolassa, josta oli upeat näköalat turkoosinsiniselle Ba- latonille. Tutustuimme vielä vanhaan luostariin, pistäydyimme pienissä puo- deissa ja teimme luonnoksia luostarin puistossa.

Viimeisenä iltana isäntämme järjesti viininmaistiaiset oman kellarinsa tuot- teista. Viininmaistelun ohella saimme kuulla mielenkiintoisen alustuksen Unkarin lähihistoriasta. Paluupäivänä ennen lähtöä tutustuimme mm. Buda- pestin värikkääseen kauppahalliin.

Kiitokset kannustavalta opettajal- lemme, sympaattiselle isännällemme ja kaikille meille, jotka teimme matkas- ta onnistuneen. Marjukan sanoin: "oli hienoa opiskella näkemistä kanssanne"

Teksti ja kuvat: Anja Meri

PALJAS

40. vuosinäyttely 1. – 26.10.2019

AVAJAISET Vuotalolla

Liisa Lopenen välitti
puheenjohtajan terveh-
dyksen ja avasi näyttelyn

TUNNUSTUSPALKITUT

JURYTTÄJÄ VESA HJORT KOMMENTOI

RITVA LUMIAHO-PESOLA:
Ah mais, PVC-grafiikka

Hengittävää ja leikkisänkin kevyttä rytmittelyä. Pinta-alojen ja viivaelementtien välinen jännite toimii niin että molemmat elementit tukevat toisiaan. Tanssiva liikkeentuntu, joka saa hyvälle tuulelle. Pelkistetty kuvakieli luo mielikuvia ja kätkee samanaikaisesti antaen mielen etsiä yhä uusia lukutapoja.

MATTI RINTALA:
Tanssi, akryyli

Pidäkkeetöntä ekpressionistista värimaalausta, jossa fyysinen maaliaineella mässäily yhdistyy arjen kuvaukseen. Tekemistä, missä huumori kurottaa kohti ihmisyyden syvempiä kerroksia. Maalausten hahmot jäävät hyvällä tapaa anonyymeiksi ja siten yleisiksi esityksiksi ihmisistä, yksilöistä joiden nahkoihin on mahdollista uida, tai jotka voi kuvitella jossain tilanteessa kohdanneensa.

VIRVE STÖÖR-FORSBLOM:
Paljas 1, öljy

Vahvaa maalausta, jossa värien käyttö toimii hienostuneesti. Värisoinnuttelua ja jälkien painotuksia, jotka osuvat maalauksen tunnelman kuvaukseen. Pehmeän mystisenä leijuva maailma, jonka värisyvyydessä viihtyy pitkään.

Aukeaman kuvat: Maila Niskanen-Kopio

Kaija Ekebon: Auki

Mau Salmi: Ilta

Tapio Koskenmäki: Flow

Kirsti Taussi: Kesä

Maisa Kela: Löylyssä

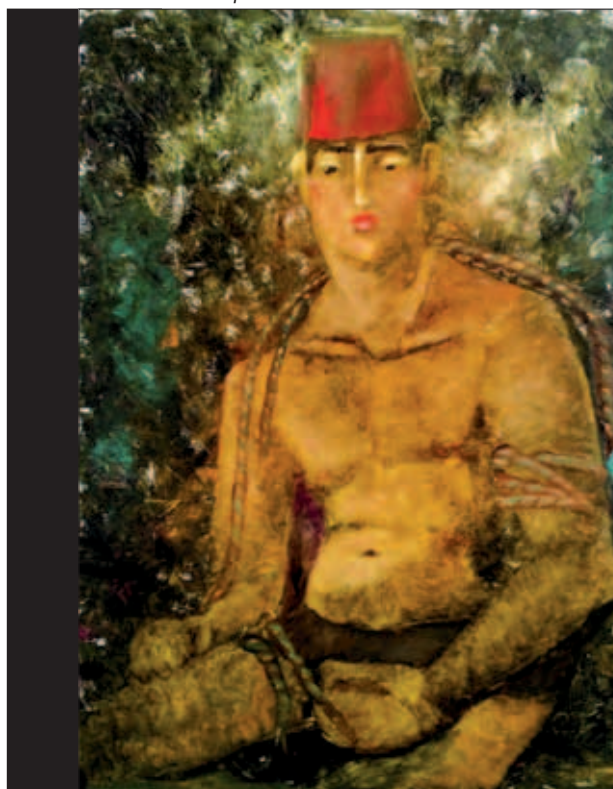
Anita Puumala: Kallioranta

Matti Koivisto: Karjalaa

Helky Juvonen: Karhun käpälä

Irina Veretssotskaja: Nyrkkeilijä

Pirkko Raulo: Due

Kuva: Maila Niskanen-Kopio

Kritiikki-ilta

3.10.2019

taiteilija Vesa Hjortin kanssa

Tämänsykyiseen seuran 40-vuotisnäyttelyyn osallistui 46 tekijää, joilta juryttäjä, taiteilija **Vesa Hjort** valitsi 56 teosta esille Vuotalon galleriaan. Vitriinikaappeihin soveltuvia teoksia ja veistoksia oli yhdeksän, muut ripustettiin seinille ja sermeihin. Töiden tarjonta oli runsasta, ohjeiden

mukaisesti 2-4 teosta/tekijä, mikä antoi juryttäjälle paremmat mahdollisuudet koota suunnitelmansa mukaisen näyttelykokonaisuuden. Toisaalta Vuotalon Stoa suppeampien näyttelytilojen takia useimmilta voitiin valita vain yksi teos esille, se parhaiten yhteisnäyttelykokonaisuuteen sopiva. Töiden som-

mittelussa sermeihin on myös omat vaatimuksensa. Lisäksi rajoituksen toi Vuotalon lisääntynyt yleisötoiminta aulan alueella, joka rajoitti sermien määrää. Vuosinäyttely on pyritty pitämään seuran 'näyteikkunana'.

Seuran järjestämien juhla- ja vuosinäyttelyn lisäksi jäsenillä on ollut ainakin 20 yksityis- tai yhteisnäyttelyä tämän vuoden aikana. Niissä omia teoksia on mahdollista saada runsaastikin esille.

'Paljas' -näyttelymme kritiikki-illassa juryttäjä Vesa Hjort halusi käydä töitä läpi vuoropuhelun kautta, tekijä kerrallaan paikalla olleiden kanssa. Palautteessa lähdettiin liikkeelle tekijän ajatuksista työtä tehdessään. Näyttelyn teema 'Paljas' herätti kysymyksen esimerkiksi elävänmallin tai yleensä ihmisiä esittävien töiden vähäisyydestä juryttäjän valinnoissa, vaikka ne tulivat monelle ensimmäisenä mieleen. Vesan mukaan syynä on mm. se, että hiili-/mallipiirustus on usein tietyllä tavalla "peruskauraa". Siihen tulee helposti – aiheettakin – harjoitustyönomaista painolastia. Hän on nähnyt niitä niin paljon, että kaipa toteutuksiin lisäksi kiinnostavaa erilaisuutta, elävyyttä ja rohkeutta. Tällaista hän näki hiilipiirroksen viivaleikissä; sen kautta sisällöstä syntyi naamioitumisassosiaatio. Hiilipiirrosta vastaan sinänsä hänellä ei ole mitään, se voi olla komeata, tehtynä mallista tai ilman. Hiili materiaalina on mitä loistavin.

Pvc-grafiikan teoksessa oli toimiva rytmitus. Vahvojen ja hentojen viivojen ja eri painotusten suhde oli kiinnostava. Juryttäjän omassa tulkinnassa abstraktin teoksen puoliympyrä -elementti toi mieleen hatun ja sen myötä ihmisen ja hän näki siinä huumoria.

Esillä oli myös grafiikan teoksia, joissa menetelminä olivat metalli, kuiva-

neula, syövytys ja monotypian päälle kuivaneula. Liikkeen tuntu syntyi juryttäjän mielestä parhaiten värittömässä kuivaneula-tekniikalla tehdyssä teoksessa, jonka viivarytmit, kurotukset eri suuntiin ja erivahvuiset painotukset loivat halutun vaikutelman. Värilliseen monotypiaan yhdistettynä liike hidastui, mutta myöskaan tekijän hakemaa epätoivon tunnelmaa ei katsojalle syntynyt monotypian valoisien värien takia.

Akvarellitöissä hän huomioi mm. niille ominaista määrällä pelaamista, joka toi elävyyttä. Työ hengitti ja valo tuli esiin auki jätetyn ja peitetymmän pinnan vaihtelulla. Niukoilla väreillä maalattaessa (esim. tarkastellussa teoksessa sininen – punaoranssi) – risyyvyys voi kadota. Aiheen maisema voi olla sommittellisesti perspektiivissä, mutta jää värillisesti tasoon, jos värit ovat samat kautta teoksen. Toisaalta toinen työ oli mielenkiintoisella tavalla litteä, julistemaisen pelkistävä. Silloin tummat värit siluettimaisine painotuksineen nousivat vaihtelevien harmaiden päälle. Oranssien erilainen painotusero ylhäällä ja alhaalla kokosi yhteen mukana olevan väritön-värillinen -asetelman.

Kritiikki-illassa pohdittiin myös esillä olevan teoksen mahdollista jatkotyöstöä. Tekijä oli tyytymätön valmiiseen maalaukseensa ja neuvot sen parantamiseen olisivat tarpeen. Vesa Hjortin mukaan siinä tilanteessa on päätettävä, haluaako alkaa alusta vai jatkaa jo olemassa olevaa ja pitää mukana haluttuja kohtia. Esimerkiksi värin runsas määrä voi mietittyä ja tuoda tahattoman raakuuden mielikuvan, jolloin ympäristön/taustan rauhoittaminen voi auttaa. Tehdessään muutoksia omiin töihinsä Vesa pyrkii mm. johonkin tunnelmaan. Hän kehottaakin muutoksen miettiä hahmottamaan päämäärän. Suorien

neuvojen antaminen olisi hänen mielestään ohjaamista Vesa Hjortin näkemykseen ja väkivaltaista tekijän ajatusta kohtaan.

"Tunne on väriä" oli myös yhden tekijän kuvaus maalaamisestaan. Runsas värin käyttö, moneen kertaan poistaminen ja uudelleen maalaus, kerroksellisuus, värien 'leijuminen' ja värihehku pystyivät siirtämään väritunnelman myös katsojaan.

Maalauksen aiheita voi löytyä vaikka roskakatoksesta, jonka lattialle hajoitetut esineet olivat vieneet erilaisiin mielikuviin. Tekijä kertoi olevansa 'keskiakselisommitelmamielinen'. Teoksen sommittelun mielenkiintoinen viistoasetelma – keskiakselipako – loi kiukuista muotoa, paljon liikettä ja vahvaa jännitettä. Molempien reunojen vaaleus puolestaan pysäytti aggressiivista diagonaalia. Vaikka teoksen taustalla oli kertomus, tulos oli pikemminkin

ei-esittävä alueineen, suuntineen ja viivoineen.

Eräs tekijä kertoi maalaavansa mielellään ihmisiä selkäpuolelta, menossa jonnekin. Ihmisen ikä, luonne ja muut seikat käyvät ilmi silloinkin. Teoksessa syntyi rajatun sinisen skaalan kautta vahva väritunnelma, lähes kauttaaltaan pystysuuntainen sively loi mielikuvan lähellä olevista henkilöistä. Heidän katseensa olivat valoon, eri maailmaan, jonka sinisestä poikkeava väri synnytti, mutta sinne ei katsoja pystynyt näkemään.

Veistoksia oli yhdeltä tekijältä; kaksi ihmishahmoa poltettua savea ja silkkiiukkuaihe valettua betonina. Lin-tu-veistoksessa muodon käsittely oli ihmishahmoja rohkeampi, johtuen myös silkkiiukun luonnollisesta hahmosta, sen pään kolmiomaisuudesta ja geometrisyydestä. Pään ja sulkahel-tan vahvemmasta käsittelystä muuhun

ruumiiseen verrattuna syntyi jännitettä, koska ne eivät olleet samanarvoisia. Jyryttäjän mielestä käsittelyt olisivat voineet olla lähempänä toisiaan. Hän ehdotti pidemmälle vietyä tyyliä ja muotojen leikkiä suuntineen ja vääntöineen ja irrottamista oikeasta linnun ja pesän mallista.

Vanhoja töitä kuten monotypioita voi työstää uusien teosten osiksi. Yhdistämällä niitä maalauksien kanssa kollaaseiksi oli saatu uusia näkökulmia tai kätkeytyä maailmoita ja salakirjoituksia.

Tilaisuudessa pyrittiin myös löytämään näytteillä olleista töistä litteän ja tilallisen työn eroavaisuuksia. Tilallisissa töissä on havaittavissa etu-, keski- ja taka-ala, kun litteä asettuu yhteen tasoon. Syvyyden tuntu oli esim. maisemissa saatu etualan kirkkaammilla väreillä taka-alan ollessa murretumppia ja himmennettyjä. Abstraktissa työssä

kerrosmaalaus ja värien rinnastukset loivat tilallisen ja leijuvan efektin. Monessa työssä oli vähän molempia, litteästä työstä saattoi osa olla tilallisempaa.

Vesa Hjortilta kysyttiin lopuksi, millä periaatteella hän lähti näyttelyä jyrättämään ja kokoamaan. Hän sanoi, että koska edellytyksenä oli valita jokaiselta vähintään yksi työ, hän pyrki intuitiivisesti valitsemaan itseään eniten puhuttelevat teokset. (Intuitio taas riippuu mm. päivästä ja mielialasta, joten lopputulos olisi aivan hyvin voinut olla toisenlainenkin.) Mielestään hän valitsi kultakin kiinnostavimmat työt. 'Paljas'-teeman hän sanoi unohtaneensa heti alkuun, koska se on itsessään väljä ja pyöreä. Siten hän siihen myös suhtautui ja sellainen näyttelystä tuli.

*Teksti: Maila Niskanen-Kopio
Kuvat: Anita Puumala*

LASTEN TAIDEPAJA

Itä-Helsingin taideseura järjesti lapsille taidepajan syyslomaviikolla yhteistyössä Vuotalon kanssa. Paja oli non-stop-tyyppinen ja siihen osallistui kahden päivän aikana noin 55 lasta ja muutama aikuinenkin. Paja järjestettiin Vuotalon gallerian aulassa, jossa oli esillä seuran vuosinäyttely.

Seuralla on varastossa paljon ylimääräisiä kortteja, joille löytyi pajassa käyttöä. Korteista leikattiin puita, veneitä, kaloja tai ihan omia muotoja ja niitä jatkettiin piirtämällä vahaliiduilla. Ohjausta ei juurikaan tarvittu, vaan lapset alkoivat työstämään hyvin ennakoluulottomasti annetuilla työvälineillä. Paja oli hyvin monikulttuurinen

ja vaikkei välttämättä yhteistä kieltä löytynyt, se ei haitannut taiteilua.

Pajan ajaksi aulaan oli tuotu sermi, johon lapset saivat omia töitään esille eli oman taidenäyttelyn. Ympärillä näkyvä seuran taidenäyttely antoi myös ideoita ja inspiraatiota lasten töihin.

Pajassa oli hyvä tunnelma ja aika meni nopeasti. Myös ohjaajat inspiroituivat tekemään omia töitä. Seuralta oli mukana viisi vapaaehtoista toteuttamassa pajaa. Paja oli kaikin puolin onnistunut ja toivottavasti lapsilla oli yhtä mukavaa ja antoisaa, kuin ohjaajilla.

Teksti: Liisa Loponen

Kuvat: Liisa Loponen ja Maila Niskanen-Kopio

VIDEOTAIDETTA ▶ kännykällä

Uudenlainen Videotaiteen lyhytkurssi järjestettiin 12.–13.10.2019 Sasekalla. Opettaja Vera Arjonmaa perehdytti meidät videotaiteen teorioihin ja ilmaisutapoihin. Katsoimme aluksi videoita eri tekijöiltä, mikä herätti osallistujissa paljon ajatuksia ja keskustelua.

Videotaide on saanut vaikutteita eri medioista. Videotaiteen käsite onkin muuttunut ajassa mediataiteen käsitteeksi. Mediataiteen kenttä on laaja: perinteisestä filmille kuvaamisesta uudenlaisten digitaalisten virtuaalimaailmojen luomiseen. Liikkuva kuva on edistynyt nopeasti tv:n ja teknisten tallennusvälineiden kehittymisen myötä. >

Kokeiluja piirtoheittimen avulla

Ensimmäinen kannettava videointilaite tuli markkinoille 70-luvulla. Taidelajina mediataide on yksi uusimmista.

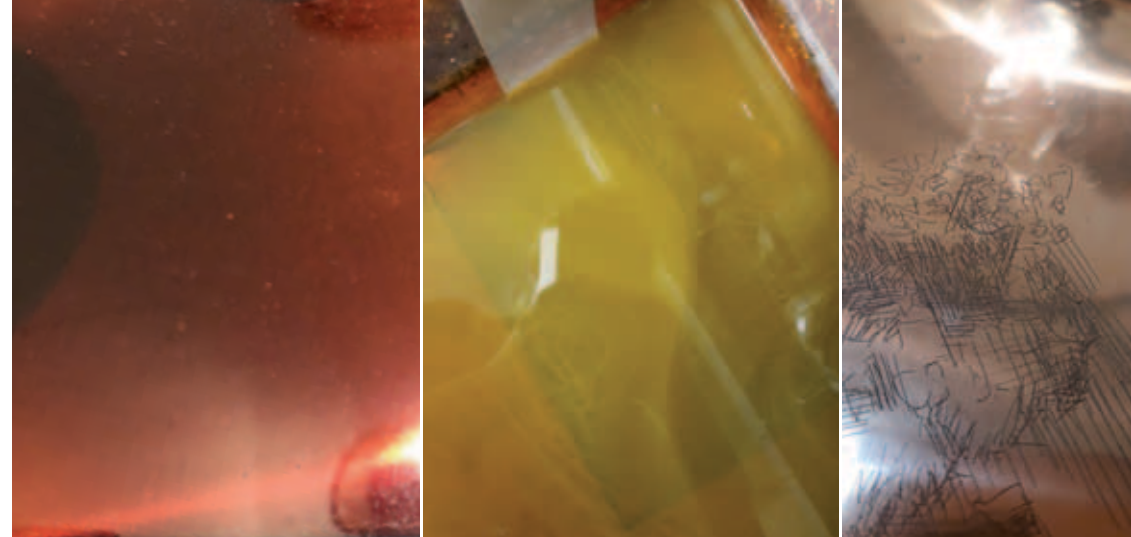
Luennon inspiroimana aloimme kuvaamaan. Aluksi teimme valon avulla erilaisia kokeiluja Sasekan pimeässä kellarihuoneessa. Kuvattavaa valoa luotiin lampun, vesikannujen ja piirtoheittimen avustuksella. Luovasti saimme erilaisia liikkuvia valomuodostelmia heijastettua tilaan. Kuvaaminen omalla kännykällä onnistui yllättävän sujuvasti. Videokuvauksen jälkeen alkoi tutustuminen eri leikkausohjelmiin. Osaa ohjelmista käytetään kannettavalla tietokoneella ja toisia kännykällä. Leikkausohjelmia on tarjolla hyvin monenlaisia ilmaisohjelmista hintaviin ammattilaisohjelmiin. Pienten teknisten ongelmien jälkeen ensimmäiset videoleikkaukset saatiin kuitenkin jo illalla tehtyä.

Sunnuntaina kokoonnuimme syksyiselle Kallahden uimarannalle kuvaamaan. Aika lensi nopeasti luontoa

videon avulla havainnoiden. Kuvatessa erityisesti liikkeen ja etäisyyden merkitys nousi keskiöön. Luonto oli kuvauskohteena täysi kontrasti edellisen päivän sisätilalle. Lopulta palasimme Sasekalle tutkimaan purkitettuja otoksia. Editoinnissa nousi nopeasti havainnoksi, että leikkauksella kuvasta voi luoda hyvin monia kulmia.

Videon käsittely on oma lajinsa, joka vaatii näkemystä ja taitoa. Omassa leikkauksessani korostui ennen kaikkea eri kuvien siirtymät, narratiivinen kerronta, filtrit ja äänimaailma. Kokemuspinta visuaalisuuden maailmaan oli täysin erilainen kuin muissa kuvataiteissa. Tuntui, että kurssilaiset löysivät videon kautta uuden visuaalisen ilmaisutavan. Ehdimme kurssin lopuksi katsoa läpi muutaman valmistuneen videon. Innostuimme videotäiteestä sen verran että toivomme kurssille jatkoa keväällä esim. työpajan muodossa.

Teksti ja kuvat: Tapio Koskenmäki

GRAFIKKAA

Marraskuisen viikonlopun virkistykseksi osallistuin Opi grafiikkaa -kurssille 16.–17.11.2019. Kurssilla oli neljä osallistujaa ja opettaja, kuvataiteen maisteri Aino Jääskeläinen. Olin kurssilaisista ainoa, joka oli päässyt kojeilemaan grafiikkaa aiemmin, ja olin pitkään toivonut pääseväni uudelleen antoisan metalligrafiikan pariin.

Kurssi oli kymmenen tunnin mittainen, joten oli syytä ryhtyä reippaasti hommiin. Ensimmäiseksi leikkasimme ja hioimme kuparilaatat. Moni laatta oli käyttövalmis, mutta omani oli vähän vääntynyt ja liian suuri levy, jonka käsittely vaati hieman enemmän vaivaa. Koska kurssi keskittyi viivasyövytykseen eli etsaukseen, levitimme laatoille lakkaa, johon viivat piirrettiäisiin. Lakan kuivuessa luonnostelimme kuva-aiheita. Tekniikan monivaiheisuuden vuoksi kuva-aiheen valitseminen tuntui jopa vaikealta – laattaa pitäisi kuitenkin jaksaa työstää pitkän aikaa.

Valmiista luonnoksista piirsimme peilikuvat, jotka kopioimme kuivuneen lakan päälle kynän ja pastelliliidulla värjätyn paperin avulla.

Kun olimme saaneet tärkeimmät viivat laatalle, raaputimme viivat lakkaan. Raaputtamisen jälkeen alkoi lempiosuuteni: syövyttäminen. Teipasimme laattojen taustat pakkaus-teipillä ja jätimme kuhunkin laattaan teippihännän, jolla laattaa voi nostella syövytysaineeseen ja pois sieltä. Syövytysaineena käytimme rautakloridia, jonka kanssa täytyi olla varovainen, jottei saanut ihoaan kirvelemään tai vaatteisiinsa reikiä. Syövytimme laattoja noin tunnin, ja välillä tarkastelimme viivojen syvyyttä. Vaalea, karkean tuntuinen viiva oli onnistunut. Osa minun laattani viivoista ei vaikuttanut syöpyneen kunnolla, ja jatkoimme käsittelyä seuraavana päivänä.

Laatan syövyttyä tarpeeksi irrotimme taustan teipit, poistimme lakan >

Lakan levitystä

Viivojen raaputusta lakkaan

Edellisen sivun kuvat:
Vasemmalla: kuivunut lakka laatan pinnassa
Keskellä: laatat rautakloridissa
Oikealla: Väri syöpyneessä laataassa

täpätillä ja valmistauduimme koevedoksiin. Paperin liotessa levitimme pahvinpalalla painoväriä laatalle, jonka sitten puhdistimme tarlatanilla ja puhelinluettelon sivuilla. Väri upposi syöpyneisiin viivoihin, joista se siirtyisi kosteaan paperiin.

Vedostusta varten saimme avuksi muovikalvot, joihin piirsimme laatan ja paperin paikat suorien vedosten aikaansaamiseksi. Hieman hankalaa oli tunnistaa paperista se puoli, jolle vedostus oli tarkoitus tehdä: epätasaisempi pinta värille ja kankaisempi pinta taustapuolelle.

Vedostaessa prässi piti mukavaa, mutisevaa ääntä. Toiselta puolelta huopien alta ilmestyi kauniisti koholla oleva vedos: prässi oli sopivan tiukalla ja paperi tarpeeksi pehmeää. Ensimmäinen koevedos ei kuitenkaan ollut tarpeeksi tumma, joten jatkoin sitä kuivaneulatekniikalla. Muutaman koevedoksen jälkeen olin tyytyväinen, ja päätin siirtyä ”juhavedoksiin” eli paksumpaan paperiin. Sitä piti liottaa vedessä hieman pidempään, mutta muuten vedoksen tekeminen oli samanlaista.

Kurssin pieni osallistujamäärä helpotti työskentelyä, jossa piti muistaa monta pientä yksityiskohtaa ja varoa sotkemasta väriä kaikkialle. Tunnelma oli muutenkin rento ja hyväntuulinen: työskentelyn ohessa käytiin monta kiinnostavaa keskustelua ja kuunneltiin jopa hieman Leevi and the Leavingsia.

Juuri kun pääsimme vedostamisen vauhtiin, kurssin tunnit tulivat täyteen. Ehdimme sopivasti siivota jälkemme, ja yritimme hieman tuulettaakin, mutta kokoustamaan saapuneet hallituslaiset pääsivät silti aistimaan grafiikan kurssin tunnelmia nenässään.

Teksti ja kuvat: Saara Seppälä

TEOSPIKKUJOULU 2018

Sasekalla vietettiin viime vuonna pikkujoulua teoksen ja tarinan merkeissä. Osallistujat toivat yhden teoksen ja kertoivat sen syntyprosessista tai aiheesta, joista sitten keskusteltiin pikkupurtavan ja glögin kera.

Sysäyksen Teospikkujoululle antoivat Vesa Urtin mukaan kursseilla kuul-

lut lausahdukset kuten: ”Tämän työn alla on viisi ennestään...”, ”Minä en oikein tiedä, mitä tämä kuvaa – nimiehdotuksia tai mitä te tässä näette?”, ”Tätä en voisi koskaan myydä tai luovuttaa”, tai ”Tämä koskettaa, koska...”

Teksti ja kuvat: Maila Niskanen-Kopio

Pauli Eloranta

Pirkko Martin

Taideseuran ulkopuoliset näyttelyt

Jäsenemme ovat järjestäneet omia ja osallistuneet yhteisnäyttelyihin aktiivisesti myös tänä vuonna. Näyttelyitä on pidetty Kaapelitehtaan Puristamossa, Galleria Akvartissa, Kotkan Klubilla, Långvik Congress Wellness Centerissä Kirkkonummella, Lapuan Patruunagalleriassa, Tapanilan Taiteilijayhdistys Tapaus ry:n tiloissa, Leporannan taide-

keskuksessa Orivedellä, Stockforsin tehdasalueella Pyhtäällä, Virolahden kirjastossa, Roihuvuoren palvelukeskuksessa, Piika & Renki-kesäkahvilassa Elimäellä, Laajasalon kirkolla, Järvenpään Taidetalolla, Eurooppasalissa, Café Aallossa, Järvenpään Terveyskeskus Justissa, Kontulan palvelutalossa ja Teijon Masuunissa.

Seuramme jäsen **Tua Mylius** osallistuu akvarellillaan **Nordisk Akvarell 2019 -juhlanäyttelyyn**, joka pidetään Teijon Masuunilla 24.11.2019 – 31.5.2020. Suomesta jury valitsi ainoastaan neljän taiteilijan työt. Pohjoismaisia taiteilijoita on esillä yhteensä 68. "Maalasin akvarellini Päivi Maunun viikonloppukurssilla Harakan saarella kesällä. Aihe oli Kuuntele luontoa. Istuimme puiden alla.. kuuntelin ja syntyi tämä abstrakti maalaus: **Det rasslar i löven** (Lehdissä rätisee)".

jankkohtaista

Kevään 2020 kurssit

Öljy- ja akryylikurssi sopii aloittelijoille ja pidempään harrastaneille. Kurssi kokoontuu maanantaisin klo 15 – 21. Opettaja Mari Pihlajakoski on paikalla klo 16 – 19 ja hänen johdolla maalataan 8 kertaa. Lisäksi on 4 itsenäistä maalauskerhoa. Ryhmä jakautuu liukuvasti iltapäivä- ja iltaryhmiin. Opettaja ohjaa molempia ryhmiä ja välissä on teoriaosuus. Kurssi alkaa **20.1.2020**. Kurssin hinta on 80 €.

Tiistaipaja on tarkoitettu itsenäiseen työskentelyyn tottuneille maalareille ja vapaaehtoisille tekniikoille. Kurssi kokoontuu tiistaisin klo 10 – 14, yhteensä 12 kertaa. Opettaja Katariina Salmijärvi antaa maalausohjelman ja on paikalla yksilöllistä opastusta varten 4 kertaa kauden aikana. Kurssi alkaa **21.1.2020**. Kurssin hinta on 75 €.

Elävänmallin piirustus -kurssilla toteutetaan mallipiirustusta ja/tai croquis-piirustusta. Kurssi kokoontuu tiistai-iltoihin klo 18 – 20. Kurssikertoja on keväällä 12, opettaja Pertti Summa on paikalla 5 kertaa. Malli on paikalla joka kerta. Kurssi alkaa **21.1.2020**. Kurssin hinta on 85 €.

Taidetta tussilla -kurssi perehdyttää monipuolisesti nestemäisen tussin käyttöön piirtäen, maalaten, roiskien ja raaputtaen. Kurssi sopii aloittelijoille ja pidempään harrastaneille. Kokoontuminen keskiviikkoisin klo 18 - 20.30 opettaja Janne Torisevan johdolla 10 kertaa ja 2 kertaa itsenäisesti. Kurssi alkaa **22.1.2020**. Kurssin hinta 85 €.

Torstaipajassa etsitään uusia näkökulmia kuvan tekemiseen vaihtuvien välineiden ja materiaalien erilaisissa ympäristöissä opettaja Tero Annanollin antaman ohjelman mukaan. Kurssi kokoontuu klo 10-14. Opettaja on paikalla 4 kertaa kauden aikana, lisäksi 8 kertaa itsenäistä työskentelyä. Kurssi alkaa **23.1.2020**. Kurssin hinta 75 €.

Grafiikkaryhmä työskentelee itsenäisesti ilman opettajaa. Osallistuminen edellyttää aiempaa kokemusta grafiikan teosta. Kurssi kokoontuu torstaisin klo 18 – 21 ja alkaa **23.1.2020**. Kurssin hinta on 30 €.

Akvarellikurssi kokoontuu lauantaisin klo 10 – 13 opettaja Elina Tammiranta-Summan johdolla 10 kertaa ja 2 kertaa itsenäisesti. Kurssilla työskennellään opettajan kurssisuunnitelman puitteissa keskittyen omaan oppimiseen – teoriaa unohtamatta. Opettaja on paikalla klo 10 – 12.30. Kurssi alkaa **25.1.2020**. Hinta on 85 €.

■ Tiedustelut ja ilmoittautumiset: ihts.kurssit@gmail.com

Kevään lyhytkursseista ilmoitetaan alkuvuoden tiedotteissa ja seuran kotisivuilla.

jankkohtaista

Jäsenmaksut ja -tiedustelut

Taideseuran jäsenmaksu vuonna 2020 on 40 €/vuosi, nuorisojäseniltä (13–18 v) 20 €/vuosi. Uusilta jäseniltä veloitetaan lisäksi 3 € kirjaamismaksu.

Uudet jäsentiedustelut osoitetaan **Riitta Astikaiselle: ihts.jasen@gmail.com** tai puh. 040 820 2877, mieluummin tekstiviestillä. Myös sähköpostiosoitteet ja muut mahdolliset muutokset yhteystiedoissa ilmoitetaan Riitta Astikaiselle. Sähköpostitse pystymme tiedottamaan nopeasti esim. kurssiasioista.

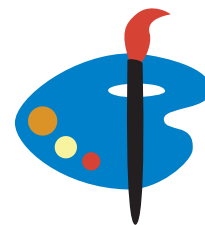
Seuraa meitä Somessa:

Kotisivumme www.ihts.fi päivitetään viimeisten tietojen mukaisesti, joten niitä kannattaa seurata. Jäsentiedotteet ovat luettavissa kotisivuilla. Lisäksi Facebook-sivullamme facebook.com/itahelsingintaideseura kerrotaan kuvin ja sanoin tapahtumistamme. Seura on myös Instagramissa instagram.com/itahelsingintaideseura – käy tutustumassa!

Hyödynnä alennuksia!

Maalaustarvikeliikkeiden edullisia tarjouksia ja seuran jäsenalennuksia kannattaa hyödyntää. Näitä liikkeitä ovat ainakin Columbuksen Suomalainen Kirjakauppa, Farbe Oy, Tempera ja Giotto, Snow White, kehystykseen Ars Longa ja Life Art Oy. Varsinkin akvarelleisteille on usein laadukkaita tarjouksia Uudenmaankadun Diversessä.

ITÄ-HELSINGIN TAIDESEURA

Kerhotalo Saseka, Kalkkiahiekankuja 6, 00980 Helsinki
www.ihts.fi

Pankki: Nordea • IBAN: FI08 1388 3000 3018 08
BIC: NDEAFIHH • Y-tunnus: Y-0821060-0

Syyskokouksessa 19.10.2019 valittu hallitus vuodelle 2020:

puheehjohtaja	Seppälä Saara	040 060 3613
varsinaiset jäsenet:	Arkonkoski Alina	040 129 1737
	Astikainen Riitta	040 820 2877
	Heikkilä Leena	050 346 4765
	Ilomäki Ami	045 167 6477
	Koskenmäki Tapio	050 539 2350
	Loponen Liisa	050 594 0471
	Niskanen-Kopio Maila	050 561 8005
	Urtti Vesa	040 044 7383
	Valanto Sirkka	050 343 3853
varajäsenet:	Meri Anja	050 595 7221
	Nurmi Tuula	050 041 2039

Hallituksen jäsenten tehtävät määräytyvät ensimmäisessä kokouksessa 2020.

Muut vakinaiset tehtävät hallituksen ulkopuolisilla jäsenillä:

hankintavastaava	Tollander Helga	040 756 5614
toiminnantarkastaja	Weckström Marita	050 574 3315

ÄLÄ SOTKE
VAAN TEE SE
KUNNON
VÄLINEILLÄ!

**Taiteilijain-
tavaratalo**
jo vuodesta 1945

Tempera

Uudenmaankatu 16
00120 Helsinki